

استاد سید محمد حسین شهریار

ناله‌های شباهنگ

اشعار عاشورایی و مقاومت و پایداری

پروسی، مقابله و تدوین:

جمشید علیرزاده

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای
دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی

ص ۵۰ - ۵۱

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی

ناله های شباهنگی

اشعار عاشورایی و مقاومت و یادداری
استاد سید محمد حسین شهریار

بررسی، مقایله و تدوین: جمشید علیزاده

امور هنری و چاپ: موسسه نشر ونگار تبریز ۴۲-۵۵۴۳۰-۴۱۱-

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۹

شمارگان: ۵۰۰۰

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۹-۶-۶۶

نقل و چاپ نوشته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فنی

سرشناسه: شهریار، محمدحسین، ۱۳۸۵-۱۳۶۷

عنوان و نام پدیدآور: ناله های شباهنگی: اشعار عاشورایی و مقاومت و

یادداری/محمدحسین شهریار؛ بررسی مقایله و تدوین: جمشید علیزاده

مشخصات نشر: تبریز: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس اداره کل

حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس آذربایجان شرقی، ۱۳۸۹

مشخصات ظاهری: ۳۰۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۹-۶-۶۶

وضعیت فهرست نویسی: فنی

موضوع: عاشورا - شعر

موضوع: شعر ترکی - ایران - قرن ۱۲

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴

شناسه افزوده: علیزاده، جمشید، ۱۳۴۳ - گردآورنده

شناسه افزوده: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس اداره کل حفظ

آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس آذربایجان شرقی

رده بندی کنگره: PIR1۱۳۵ / ۱۱۶۱۳۸۹-۶

رده بندی دیویی: ۸۵۱/۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۳۵۲۶۱

نشانی: تبریز - چهارراه دفاع مقدس (امارالان) کوچه شهید آشتاب، پلاک ۷

تلفکس: ۴۱۱-۳۳۵۴۱۲۷ صندوق پستی: ۵۱۳۸۵-۲۲۶۵

فهرست

۱۳	■ درباره این کتاب
۱۷	■ درآمد
۳۵	■ عاشورا و عاشورایان
۳۷	نسب
۳۸	کاروان کربلا
۴۱	تودیع حضرت حسین علیه السلام از ...
۴۴	حماسه حسینی
۴۹	داغ حسین (ع)
۵۱	البلاء للولاء
۵۴	غوغای تاسوعا
۵۷	قمر بنی هاشم
۵۸	چراغ شام

۶۱	□ جهادیان خدا
۶۳	● قصیده‌ها
۶۵	طلیعه انقلاب
۷۱	سلام
۸۳	هدیه به همه جانبازان جهاد
۸۸	درود به جهادگران
۹۳	برگ سبز
۹۸	هفته دولت
۱۰۶	میلاد نیمه شعبان
۱۰۹	چراغ دو فتیله
۱۱۴	کاروان کربلا
۱۲۱	● غزل‌ها
۱۲۳	یا علی
۱۲۶	بن‌بست حافظ
۱۳۰	آفتاب نبوت
۱۳۳	وداع میکده و مرگ قلندری
۱۳۶	یا شبکلاه رندی یا تاج پادشاهی
۱۳۹	جام شهادت
۱۴۱	بهار انقلاب
۱۴۴	شب‌نمای سنگرها
۱۴۶	تقدیم به شب شعر شیراز
۱۴۹	قرآن و قاریان

۱۵۲	خیر مقدمی با هنرمندان
۱۵۵	هفته جنگ
۱۵۸	اسلام و السّلام
۱۶۱	جمعه خونین
۱۶۴	پیامی به فهد
۱۶۷	ارشاد خاتمی
۱۷۰	پرواز شهیدان
۱۷۳	صلای شهادت
۱۷۶	شکوفه های شهیدان
۱۷۸	کوره عشق
۱۸۱	شمع ما چراغ دل است
۱۸۴	شهید زنده
۱۸۶	قبای سبز نوروزی
۱۸۸	بدرقه کاروان جهاد
۱۹۱	دست علی به همراه بسیج
۱۹۴	در انتظار فرج
۱۹۷	جهاد حسینی
۱۹۹	● قطعه
۲۰۱	چهارمین کنگره شعر و ادب کرمان
۲۰۵	● مثنوی
۲۰۷	ميلاد مسعود حضرت ختمی مرتبت (ص)

- شعر آزاد ۲۱۱
- سرود اسلام ۲۱۳

- شعرهای ترکی ۲۲۱
- تضمین ۲۲۳
- رحلت ختم رسل ۲۲۶
- انقلابی‌میز ۲۲۹
- هلال محرم ۲۳۷
- جهاد فرمائی ۲۴۱
- معلول یازیخ نیلسون؟ ۲۴۵
- تورک اولادی غیرت وقتی دیر ۲۴۹
- بایرامیز مبارک اولسون ۲۵۲
- آنالار اوخشاماسی ۲۵۶

- یادداشت‌ها ۲۶۱
- اسناد ۲۶۹
- نمایه ۲۹۵

دربارهٔ این کتاب

بدین بلندی خرگاه حُسن، عاشق را
کجارسد به تو فریاد معدلت خواهی

این کتاب مجموعهٔ اشعار عاشورایی و مقاومت و بیداری شهریار به دو زبان فارسی و ترکی است که براساس دستنوشته‌های خود شاعر فراهم شده است. به همین دلیل نیز عجلهٔ «مستند»ترین چاپ این بخش از اشعار شهریار به شمار می‌آید.

برای نشان دادن ضرورت چاپ این کتاب، آن هم بر پایهٔ «دستنوشته‌های شهریار، اشعار این مجموعه با کامل‌ترین چاپ دیوان فارسی و سه چاپ مشهور دیوان ترکی او و نیز جزوهٔ نغمه‌های خون مقابله و همهٔ موارد اختلاف در ذیل صفحات ذکر شده است. مشخصات کتابشناختی آن دیوان‌ها به این شرح است:

□ دیوان: دیوان شهریار، دوره کامل سه جلدی در دو جلد، ویرایش جدید، تهران، زرین - نگاه، چاپ بیست و پنجم، ۱۳۸۲.

□ ارک: شهریار و آذربایجان دیلینده اثرلری، ۴ نجی چاپ و علاوه اولونموش نزه اثرلر، توپلایان: یحیی شیدا، تبریز، ارک، ۱۳۶۲.

□ نگاه: کلیات اشعار ترکی شهریار، به انضمام حیدر بابایه سلام، دکتر پروفیسور حمید محمدزاده‌نین مقدمه، رداکته و ایضاحلاری ایله، تهران، زرین - نگاه، چاپ دوازدهم، ۱۳۷۸.

□ الهدی: کلیات ترکی شهریار، گردآوری و تصحیح اصغر فردی، تهران، الهدی، ۱۳۷۱.

- نغمه های خون: [مجموعه ۱۷ شعر فارسی و یک شعر ترکی شهریار]، با مقدمه اصغر فردی، تبریز، اداره کل ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی، ۱۳۶۳.

شمار این «اختلاف‌ها» که با احتساب شعرهای جدید این مجموعه و تحریرهای دوگانه بعضی شعرها، به قریب یکصد مورد می‌رسد، بیش از هر چیز، گواه «کم‌اعتباری» چاپ‌های دیوان شهریار در سال‌های پس از درگذشت اوست.

از آنجا که آماده‌سازی مجموعه حاضر خیلی بیش از حد مقرر به طول انجامید و شمارش معکوس برای چاپ آن آغاز شده است، «گفت و گو»یی را که در شهریور ماه امسال دوست فاضلم جناب آقای مسعود دهقانی با من درباره اشعار مذهبی شهریار انجام داده بود، جایگزین «مقدمه» کردم تا اگر عمر و توفیقی بود در چاپ بعدی جبران مافات شود.

تصویر «اسناد»ی که در این «گفت و گو» به آنها اشاره شده، به همراه نمونه‌هایی از دست‌نوشته‌های شهریار در پایان کتاب آمده تا آنچه گفته شده است از هر گونه شائبه به دور باشد.

سخن دیگری ندارم، جز تشکر از همه دوستانی که در طول تهیه و آماده‌سازی این مجموعه از لطفشان برخوردار بوده‌ام، به ویژه:

□ مدیر کل محترم بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی جناب سردار حسن استوارآذر که سایه عنایتشان از همان ابتدا بر سر این کتاب بود.

□ مدیر عامل فرزانه سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تبریز جناب آقای حسین نجفی که هم امکان دسترسی به دست‌نوشته‌های شهریار را فراهم کردند و هم حسن‌ظن ایشان نقطه آغازی بود برای شکل‌گیری این کتاب.

□ معاونت محترم ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان آذربایجان شرقی، فاضل ارجمند، جناب آقای رضا قلیزاده علیار که چاپ و نشر این مجموعه بدون همت و عنایت‌های مشتاقانه ایشان غیر ممکن می‌نمود.

□ دوست هنرمند گرامی جناب آقای امیر ابوالقاسمی که آرایش و ویرایش فنی و هنری این کتاب مدیون ذوق و هنر ایشان است.

□ جناب آقای مسعود دهقانی (دانشجوی فاضل دوره دکتری دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز) که در آماده‌سازی «گفت و گو» برای این کتاب مرا شرمندۀ محبت‌هایشان کردند.

□ شاعر گرامی جناب آقای مهدی شهابی که در طول مدت آماده‌سازی این کتاب از الطاف بی‌دریغشان بهره‌مند بودم و نمایه‌های کتاب نیز حاصل زحمت ایشان است.

□ نویسنده و روزنامه‌نگار فاضل جناب آقای احد نقش‌شور (مِیهر) که عنایتشان موجب تسریع در آماده‌سازی این کتاب شد.

و مدیر هنرمند موزه شهرداری تبریز، دوست دیرین ارجمند، استاد رسول جدیدا لاسلام که با خوش‌شرویی حضور مکرر مرا در محل کارشان تحمل فرمودند.

والحمد لله اولاً و آخراً

تبریز، مهر ماه ۱۳۸۸

جمشید علیزاده